

Museum Regional Surselva MRS
Caum postal 152
7130 Glion
tel. +41 (0)81 925 41 81
e-mail info@museumregional.ch
www.museumregional.ch

Communicaziun allas medias dils 20-10-2009

Ina nova orientaziun per il Museum Regional Surselva

Ina dallas sfidas regularas dils museums regionals grischuns ei d'anflar in bien equilibr denter las incumbensas fundamentalas sco collectar e documentar ils beins culturals d'ina vart, e la presentaziun d'objects ni l'intermediaziun activa da cultura da l'otra. Pil solit tonschan las resursas finanzialas e persunalas buca per far omisduas caussas a moda cuntenteivla, ed aschia vegn il potenzial dils museums savens buca nezegiaus a moda cumpleina.

Era il Museum Regional Surselva enconuscha quei dilemma. Ils onns 1999–2006 ha in project per documentar ils objects da collecziun absorbau la gronda part dallas resursas. En quei temps da lavur intensiva davos las culissas ha il museum presentau sulettamein duas exposiziuns specialas, ed il svilup da purschidas attractivas per il publicum ei buc avanzaus. Suenter la finiziun dalla documentaziun dil museum ha il cussegl da fundaziun definiu in niev accent strategic: **l'intermediaziun da cultura**. Ils onns vegnents vegn quella lavur ad esser in element central dil MRS.

Mirar & Experimentar

Suenter ils siat onns da lavur "interna" suonda pia uss el MRS ina fasa d'orientaziun viers "anora". Il museum vul nezegiar aschia ils potenzials creai cun la documentaziun e la collecziun da films. La nova orientaziun ei fixada el document strategic "Moviment". A basa da quel ei il concept da realisaziun "Mirar & Experimentar – Sis vias viers il publicum" vegnius sviluppaus.

Las sis vias simboliseschan sis novas purschidas dil museum che vegnan svilupadas tenor ils basegns dalla regiun. **Cun quellas activitads vul il MRS porscher in'offerta turistica attractiva, denton era prestar ina contribuziun alla qualidad da viver en Surselva, rinforzar l'identidad e la coesiun cun dar veta e discutir la historia dalla regiun. E buc il davos vulesch il museum aschia era meglierar sia basa finanziaria e garantir las plazzas da lavur existentas.** Ils emprems treis onns dil project valan sco fasa d'investiziun per sviluppar ils moduls.

Las sis vias viers il publicum

- **luvratoris d'eveniment:** affons e giuvenils emprendan d'enconuscher tecnicas da producziun tradiziunalas
- **nova inscenaziun dil tema famiglia:** ella secunda alzada vegn inscenada la reit tematica "fundaziun d'ina famiglia – affons – educaziun – vestgadira – scola – plascher e tristezza"

- **exposiziuns specialas:** endrizzar la Casa Carniec per exposiziuns specialas annualas che vegnan realisadas alternontamein sco atgnas producziuns ed en collaboraziun cun **autras instituziuns**
- **program accumpignont:** sviluppar occurrenzas da different gener per cumpletar las exposiziuns specialas
- **historia(s) en plaid e maletg:** realisar occurrenzas dil museum ellas vischnauncas cun agid dil fundus dall'atgna collecziun da films e da fotografias e cun sustegn da "raquintaders da historias" locals
- **artisanadi da lenn:** luvratoris cun artisans renconuschi che presentan ed intermedieschjan las qualitats digl artisanadi da lenn a basa dalla collecziun d'utensils e da mobílias dil MRS
- **praticants dall'Universitad da Basilea:** praticums per studentas e students dil seminari da scienziass culturalas e d'etnologia europeica, en cooperaziun cun igl Institut per la perscrutaziun dalla cultura grischuna.

Sustegn dalla Promoziun dalla cultura dil Grischun e digl Agid Svizzer per la Muntogna

Il project "Mirar & Experimentar" ha svegliau in eco positiv tier differents donaturs impurtonts. Il svilup dallas sis vias d'intermediaziun vegn sustenius dalla Promoziun dalla cultura dil Grischun, sco era digl Agid Svizzer per la Muntogna.

L'occurrenza da partenza: Historia(s) en plaid e maletg

Il 27 e 30 d'october, sco era il 3 da november, han liug las empremas treis occurrenzas da "Historia(s) en plaid e maletg". L'emprema seria sededichescha all'economia d'alp, als pasters ed a lur historias.

L'occurrenza dil museum, che ha liug ellas vischnauncas da Cumpadials, Danis e Sursaissa, cumpeggia treis parts: ina prelecziun d'autur, ina projecziun da film ed in commentari d'ina persuna envidada.

Il giuven autur indigen Arno Camenisch legia ord siu roman "Sez Ner" cumpariu igl onn 2009. La prelecziun da Camenisch vegn illustrada cun in'ovra cinematografica dalla collecziun da films d'amateurs dil MRS "Panorama-Surselva". Meinrad Bearth da Sumvitg ha filmau ils onns 1981-82 la producziun da caschiel tradiziunala sin l'Alp Naustgel ella Val Sumvitg. 2001 ha el documentau la lavur ella cascharia modernisada dall'Alp Naustgel. Il MRS presenta ina nova montascha scursanida dils dus films che documenteschjan las midadas tecnicas ell'economia d'alp. Ella tiarza part dil program dat ina personalitad dalla vischnaunca da Sumvitg in'investa persunala el tema dall'alp. Silsuenter dat ei la pusseivladad da star aunc empau da cumpignia; quella part finala dalla sera vegn organisada cun agid d'ina uniun indigena ni d'in partenari dall'occurrenza. (mira era l'aschunta e www.museumregional.ch)

In'egliada sin l'exposiziun dalla stad 2010

El center dalla stagiun da stad 2010 stat danovamein in object dall'alp: la tiba da stuors. Il MRS sededichescha denter auter alla derivonza da quei instrument, a sias funcziuns, a ses instruments parentai egl entir mund, allas retschas da tuns naturalis ed all'encarschadetgna colligiada cun ils tuns dalla tiba.

Il 22 da november 2009, allas 17.00, san ins gia tedlar il tun dallas tibas ella baselgia catolica da Glion. Il "Blechensemble Foppa" dat leu in concert da benefeci en favur dil MRS.